

Behandeling met memantine

Uw arts heeft u memantine voorgeschreven. In deze folder staat informatie over de behandeling met memantine en de begeleiding. Deze folder vervangt niet de adviezen van uw behandelend arts of die uit de bijsluiter. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze dan aan uw verpleegkundig consultant, behandelend arts of apotheker.

Wat is memantine en waarvoor wordt het gebruikt?

Dementie is (nog) niet te genezen. Wel bestaan er verschillende therapieën en medicijnen die proberen het ziekteproces te vertragen/stabiliseren of bepaalde symptomen te bestrijden. Memantine wordt voorgeschreven bij matige tot ernstige vormen van de ziekte van Alzheimer. Doel is om achteruitgang in functioneren te vertragen. Dit effect wordt echter niet bij alle patiënten bereikt. Of memantine bij u het gewenste effect zal hebben, is van tevoren niet te zeggen. Daarom wordt het gebruik van memantine geëvalueerd. Memantine is ook onder merknaam Ebixa en Nemdatine beschikbaar.

Hoe werkt memantine?

Memantine is een N-methyl-D-aspartaatantagonist (NMDA-antagonist). In de hersenen bevinden zich stoffen die een rol spelen bij de communicatie tussen zenuwcellen, neurotransmitters geheten. Eén hiervan is glutamaat. Glutamaat zorgt voor stimulatie van zogenaamde NMDA-receptoren. Deze NMDA-receptoren zijn betrokken bij het proces van leren en bij het geheugen. Te veel glutamaat zorgt echter voor te veel prikkeling van de NMDA-receptor. Dat kan leiden tot minder goed functioneren van hersencellen. Memantine voorkomt dat de NMDA-receptor van de zenuwcel te sterk wordt gestimuleerd door te veel aan glutamaat. Zo kan memantine de overdracht van signalen in de hersenen verbeteren, wat een positief effect kan hebben.

Hoe gebruikt u memantine?

Memantine is verkrijgbaar in de volgende vormen:

- tabletten (10 en 20 mg)
- oplossing (doseerpomp, 5 mg per doseringseenheid)
- startverpakking met eendaagse doseringen voor vier weken. In deze startverpakking zitten 7 tabletten van 5 mg, 7 tabletten van 10 mg, 7 tabletten van 15 mg en 7 tabletten van 20 mg. Precies genoeg voor de eerste vier weken.

Meestal wordt onderstaand doseringsschema gebruikt:

- week 1	1 x 5 mg/dag tablet of 1 doseerpomp
- week 2	1 x 10 mg/dag tablet of 2 doseerpompen
- week 3	1 x 15 mg/dag tablet of 3 doseerpompen
- week 4 en daarna	1 x 20 mg/dag tablet of 4 doseerpompen

Om het risico op bijwerkingen te verkleinen wordt de dosis geleidelijk opgebouwd, zodat het lichaam eraan kan wennen.

Let op: Uw arts kan voor een ander doseringsschema kiezen. Volgt u altijd het advies van uw arts op.

Voor een zo goed mogelijk resultaat is het belangrijk dat u de tabletten/doseerpomp regelmatig – dus elke dag op hetzelfde tijdstip – inneemt. Bij voorkeur voor de nacht. Dit in verband met de eventuele bijwerkingen die kunnen optreden.

Gebruik van de tabletten

Memantine neemt u als tablet eenmaal per dag, voor de nacht, in met een beetje water.

Gebruik van de doseerpomp

Een pompbeweging bevat 5 mg memantine. De meeste volwassenen gebruiken 4 volledige neerwaartse pompbewegingen wat overeenkomt met 20 mg eenmaal per dag. U mag de oplossing niet rechtstreeks vanuit de fles of de pomp in de mond gieten of pompen. Vang de dosis op in een lepel of een glas met een beetje water.

Bijwerkingen

Memantine wordt meestal goed verdragen. Hieronder vindt u een kort overzicht van bijwerkingen die kunnen optreden. Een volledig overzicht van bijwerkingen staat in de bijsluiter.

Vaak (1-10%):

- hoofdpijn
- slaperigheid
- obstipatie
- duizeligheid
- evenwichtsstoornissen
- verhoogde bloeddruk
- verhoogde waarden bij leverfunctietest
- kortademigheid

Soms (0,1-1%):

- hartfalen
- vermoeidheid
- verwardheid
- hallucinaties
- braken
- abnormale loop
- schimmelinfecties
- bloedklontering in de aderen

Zeer zelden (<0,01%):

- convulsies (stuiptrekkingen)
- hepatitis
- psychotische reactie
- pancreatitis

De meeste bijwerkingen verdwijnen binnen enkele dagen. Om bijwerkingen te voorkomen is het ook belangrijk dat u gedurende de dag voldoende drinkt (minimaal 8 glazen).

Denkt u dat er bijwerkingen optreden of heeft u vragen over de dosering? Laat dit dan aan uw verpleegkundig consulent weten.

Autorijden en memantine

Het kan gevaarlijk zijn deel te nemen aan het verkeer als u dit medicijn gebruikt. Dit komt door bijwerkingen, zoals slaperigheid, vermoeidheid, duizeligheid, verwardheid en hallucinaties. U mag de eerste paar dagen dat u dit medicijn gebruikt niet autorijden. Rijd ook geen auto als de dosering omhoog gaat. Na een paar dagen zijn de meeste mensen voldoende gewend geraakt aan de effecten. U mag dan weer autorijden. Maar doe dat alleen als u geen last meer heeft van de bijwerkingen.

Ook dementie kan een reden zijn dat u niet mag autorijden. Overleg met uw arts of dat bij u het geval is. Wilt u meer informatie over autorijden bij bepaalde aandoeningen? Kijk dan op de website van het [CBR](#).

Alcohol drinken

Alcohol versterkt het versuffende effect van dit medicijn. Ook als u hier niets meer van merkt omdat u gewend bent geraakt aan dit medicijn, kunt u door het gebruik van alcohol erg suf worden. Beperk daarom het gebruik van alcohol en drink het liever niet.

Begeleiding bij medicijnen

Waarom begeleiding?

Er zijn een aantal redenen waarom we u graag willen begeleiden bij het gebruik van deze medicijnen.

- Het is een medicijn dat langzaam moet worden opgebouwd om het goed te kunnen verdragen.
- Tijdens de opbouwfase kunnen bijwerkingen voorkomen. We willen graag weten of u het medicijn verdraagt. We kunnen eventueel maatregelen nemen als u last krijgt van bijwerkingen.
- We willen graag evalueren of het medicijn het gewenste effect heeft.

Hoe begeleiden wij u?

U krijgt een vaste begeleider: een verpleegkundig consulent van de geheugenpolikliniek. Dit is meestal dezelfde verpleegkundig consulent die bij uw eerste bezoek aanwezig was. Zij is uw vaste aanspreekpunt. Alleen als zij niet aanwezig is, neemt een ander verpleegkundig consulent het over.

Telefonische begeleiding

Tijdens de opbouw van de medicijnen houden wij telefonisch contact met u of uw mantelzorger. De verpleegkundig consulent vraagt dan of u de medicijnen verdraagt en of er bijwerkingen zijn. Wanneer het goed gaat volgt u het opbouwschema. De opbouwfase duurt normaal gesproken één maand. Daarna stopt de telefonische begeleiding, tenzij anders met u is afgesproken. Natuurlijk kunt u zelf altijd bellen met de verpleegkundig consulent als er vragen of problemen zijn. Onderaan deze folder vindt u de naam en het telefoonnummer van de verpleegkundig consulent die u begeleidt.

MijnMCL

Naast contact per telefoon is het ook mogelijk om via MijnMCL vragen aan ons te stellen, uw vaste verpleegkundig consulent neemt dan contact met u of uw mantelzorger op.

Controle op de polikliniek

Bent u tijdens een ziekenhuisopname met de medicijnen begonnen? Dan heeft u ongeveer zes weken na ontslag een afspraak met de arts en een verpleegkundig consulent op de polikliniek.

Wanneer u de medicijnen een half jaar gebruikt, krijgt u een uitnodiging voor het medicatiesprekuur op de geheugenpolikliniek. De verpleegkundig consulent (en/of de arts) heeft dan een gesprek met u over uw ziekte, beloop, problemen, de medicijnen en andere zaken die u en uw mantelzorger graag willen bespreken. Ook worden enkele geheugentesten afgenomen om het effect van de medicijnen te beoordelen.

Daarna komt u in principe jaarlijks voor controle naar de polikliniek. Als er aanleiding is om eerder contact op te nemen, dan kunt u natuurlijk tussendoor terecht op de polikliniek.

Meer informatie

Bij de volgende vereniging kunt u terecht voor meer informatie:

Alzheimer Nederland

Postbus 2077

3800 CB Amersfoort

Alzheimer-telefoon: 033 – 303 2502

Email: info@alzheimer-nederland.nl

Website: www.alzheimer-nederland.nl

Alzheimer Nederland komt op voor de gezamenlijke belangen van mensen met dementie en hun familie.

Casemanagement Dementie is een landelijk initiatief dat patiënt en familie ondersteunt in het proces van de dementie en met hen meedenkt over hoe om te gaan met dementie, wanneer extra zorg etc. De verpleegkundig consulent van de polikliniek kan deze begeleiding voor u aanvragen.

Website: www.netwerkdementiefryslan.nl

Aanbevolen literatuur:

Zorgboek Dementie ISBN-13: 978-90-8648-022-7

Dementielijn

Heeft u behoefte aan een luisterend oor of advies over dementie? Bel de Dementielijn (7 dagen per week) op 0800-5088.

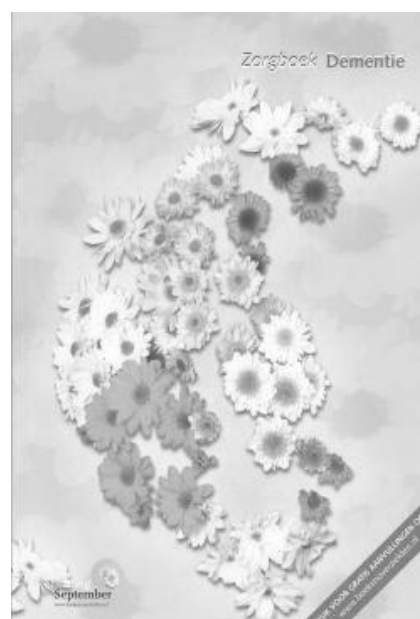
Vragen

Bij vragen of problemen kunt u contact opnemen met:

Verpleegkundig consulent: _____

Telefoonnummer: 058 – 286 68 40 (keuze 2)

Aanwezig op: _____

www.mcl.nl

www.alzheimer-nederland.nl

Centrum geriatrie

058 – 286 68 40

©MCL december 2024

Docnr. 19980 (7)